

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 274/2020
19.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Универзал банка АД Београд - у стечају, чији је пуномоћник Бисерка Лакићевић, адвокат у..., против туженог ЕИ Холдинг корпорација АД Ниш - у стечају, чији је пуномоћник Жељко Иветић, адвокат у ..., ради утврђења разлучног права, вредност предмета спора 100.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2163/19 од 06.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2163/19 од 06.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2163/19 од 06.02.2020. године преиначена је пресуда Привредног суда у Нишу П 725/18 (2017) од 08.02.2019. године и пресуђено је тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца према туженом и утврђено разлучно право тужиоца као право одвојеног намирања по решењу Службе за катастар непокретности у Нишу број ...-...-.../... од 09.02.2006. године, решењу Службе за катастар непокретности у Нишу бр. ... -...-.../... од 15.06.2009. године и решењу Привредног суда у Београду Ст 119/2010 од 28.01.2015. године у висини признатог потраживања од 14.028.300,36 динара, по закључку Привредног суда у Нишу о утврђеним потраживањима Ст 47/2015 од 11.04.2017. године и то са обимом удела од 59,10430% на непокретностима ближе означеним у изреци и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.700,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију изјавио је тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), и одлучио да ревизија туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд противно одредбама Закона о парничном поступку прихватио преиначење тужбе тужиоца, извршено поднеском од 15.01.2019. године. Тужилац је првобитно опредељеним тужбеним захтевом тражио да се утврди различно право тужиоца за износ признатог потраживања по закључку Привредног суда у Нишу Ст 47/2015 од 11.04.2017. године и право првенства наплате признатог потраживања на наведеним непокретностима. Затим је у поднеску од 15.01.2019. године коначно уредио тужбени захтев у смислу што је навео висину признатог потраживања и проценат пренетог права наплате потраживања закључком од 11.04.2017. године. На овај начин тужилац није повећао постојећи тужбени захтев, променио истоветност тужбеног захтева, нити истакао други захтев уз постојећи, већ је само провобитно постављени захтев за утврђење различног права тужиоца за износ признатог потраживања по закључку Привредног суда у Нишу Ст 47/2015 од 11.04.2017. године допунио подацима о висини признатог потраживања и проценту пренетог права наплате тим закључком. Стога се не ради о преиначењу тужбе у смислу члана 200. став 1. Закона о парничном поступку. Осим тога, другостепени суд је пресудом утврдио различно право тужиоца у обиму удела од 59,10430% на одређеним непокретностима, дакле мање од првобитно траженог у обиму од 1/1, и то ради намирења потраживања у тачно одређеној висини. Из тог разлога је неоснован навод ревизије којим се указује на битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 199. Закона о парничном поступку.

Предмет тужбеног захтева је утврђење постојања различног права тужиоца на предметним непокретностима, као право одвојеног намирења у износу признатог потраживања по закључку о утврђеним потраживањима Ст 47/15 од 11.04.2017. године.

Ревидент сматра да тужилац није стекао право одвојеног намирења признатог потраживања јер није стекао хипотеку уписом у катастар непокретности на основу правноснажне судске одлуке, у смислу одредбе члана 8. став 1. тачка 4. Закона о хипотеци.

Према утврђеним чињеницама, правноснажним решењем Привредног суда у Београду Ст 119/2010 од 28.01.2015. године, повериоцима стечајног дужника ШКО „Денариус“ АД - у стечају, међу којима и овде тужиоцу пренето је право наплате потраживања стечајног дужника према његовим дужницима, сагласно спецификацији поверилаца, дужника и потраживања у табели приказаној под тачком 4. изреке наведеног решења. Тужиоцу је утврђено потраживање у укупном износу од 22.527.488,77 динара, са процентом учешћа у укупним потраживањима према стечајном дужнику од 59,10430%, и утврђеним износом за пренос од 19.830.872,00 динара. Нето потраживање стечајног дужника ШКО „Денариус“ АД у стечају према његовом дужнику, овде туженом износи 19.444.667,04 динара, па је овде тужиоцу (као једном од укупно 44 поверилаца стечајног дужника којима је пренето право наплате потраживања стечајног дужника према његовим дужницима) пренето право наплате

59,10430% од 19.444.667,04 динара. Утврђено је да су свих 44 поверилаца означених у табели наведеног решења Привредног суда у Београду од 28.01.2015. године стекли правни основ стицања заложног права уз пренето право наплате потраживања, од чега је тужилац стекао заложно право са обимом удела од 59,10430%. Тужилац је са осталим повериоцима трећег исплатног реда у стечајном поступку који је вођен над ШКО „Денариус“ АД Београд у стечају, који је закључен решењем Привредног суда у Београду од 28.01.2015. године, намирен на тај начин што је у наведеном решењу означено да се врши пренос права наплате потраживања од дужника стечајног дужника са свим споредним правима и потраживањима, и заснованим средствима обезбеђења плаћања, сходно табели у којој се налази тужени као дужник стечајног дужника. Тужилац је пријавио потраживање које има на основу наведеног решења у поступку стечаја који се води над туженим пред Привредним судом у Нишу у предмету Ст 47/2015, и признато му је потраживање у новчаном износу од 14.028.300,36 динара, а пријављено разлучно право је оспорено у целости са образложењем да исто није уписано у јавне књиге. Служба за катастар непокретности Ниш је решењима, наведеним у изреци другостепене пресуде од 09.02.2006. године и од 15.06.2009., године дозволила да се изврши упис забележбе решења о извршењу Ив 4412/05 и Ив 2737/06 од 31.07.2006. године у корист ШКО „Денариус“ АД Београд на непокретностима ближе описаним у изреци пресуде.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је закључио да се не ради о преносу потраживања, већ о преносу права наплате потраживања, те да зато није дошло до преноса заложног права на непокретностима по сили закона, у тренутку преноса потраживања на тужиоца. Сматра да се ради о стицању заложног права на основу правноснажне судске одлуке, тзв. судској хипотеци у смислу члана 8. став 1. тачка 4. Закона о хипотеци, па како судска хипотека није уписана на тужиоца, тиме тужилац није стекао заложно право, односно разлучно право. Зато је првостепени суд одбио тужбени захтев.

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда, преиначио је првостепену пресуду и усвојио је тужбени захтев. Другостепени суд је полазећи од одредбе члана 49. Закона о стечају, и члана 102. Закона о извршном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004) који је био на снази у време забележбе решења о извршењу, закључио да је ШКО „Денариус“ пре доношења решења Привредног суда у Београду Ст 119/2010 од 28.01.2015. године, којим решењем је повериоцима овог стечајног дужника пренето право наплате потраживања стечајног дужника према његовим дужницима, забележбом решења о извршењу у катастар непокретности, већ стекао право одвојеног намирења из цене остварене продајом предметних непокретности. Сагласно напред наведеном, другостепени суд је закључио да је тужилац на основу извршеног уписа стекао разлучно право на непокретностима које су предмет тужбеног захтева, које је пренето као средство обезбеђења овде тужиоцу, решењем Привредног суда у Београду 1 СТ 119/10 од 28.01.2015. године. Стога чињеница да тужилац није уписан као носилац пренетог права у катастар непокретности, није од значаја, па је применом члана 102. Закона о извршном поступку и члана 49. и 117. Закона о стечају утврдио разлучно право тужиоца у износу признатог потраживања.

Према оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбен захтев.

Разлози ревизије нису основани.

Одредбом члана 102. Закона о извршном поступку („Службени гласник РС“ бр.125/2004) прописано је да ће се у јавној књизи извршити забележба решења о извршењу, односно други одговарајући упис предвиђен прописима о уписима права на непокретностима у јавне књиге. Тим уписом извршни поверилац стиче право да своје потраживање намири из непокретности и у случају да треће лице касније стекне на истој непокретности право својине, како је прописано ставом 2. наведене законске одредбе. Тим уписом извршни поверилац који није раније стекао заложно право, стиче право да се из непокретности намири пре лица које је доцније стекло на тој непокретности заложно право, или право на намирење. Тиме је ШКО „Денариус“ АД Београд на непокретностима ближе описаним у изреци пресуде, забележбом решења о извршењу у катастру непокретности КО Ниш, стекао право одвојеног намирења из цене остварене продајом предметних непокретности. Затим је решењем Привредног суда у Београду Ст 119/2010 од 28.01.2015. године, тужиоцу пренето потраживање према дужнику стечајног дужника, међу којима се налази и овде означени тужени. Овим решењем су на тужиоца пренета и споредна права и потраживања са заснованим средствима обезбеђења плаћања, што је и право намирења на непокретностима у смислу одредбе члана 49. став 1. Закона о стечају

Тужилац је на основу решења Привредног суда у Београду Ст 119/10 од 28.01.2015. године стекао и средство обезбеђења, а имајући у виду да је на њега овим решењем пренето већ засновано средство обезбеђења у корист његовог правног претходника. Тужилац је статус обезбеђеног повериоца, а у складу са тим и разлучног повериоца стекао на основу овог решења суда и за стицање овог статуса није потребно спровести промену заложног повериоца. Правилан је закључак другостепеног суда да чињеница да се исти није уписао у катастру није од утицаја на његово већ стечено право. Сагласно наведеном, правилно је одлучио првостепени суд када је на основу чл. 49. Закона о стечају у вези члана 102. Закона о извршном поступку усвојио тужбени захтев тужиоца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одбио ревизију туженог као неосновану и одлучио као у изреци ревизијске пресуде на основу члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

